

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री विश्वम्भरप्रसाद श्रेष्ठ
माननीय न्यायाधीश श्री हरिप्रसाद फुयाल
फैसला

०७५-RB-००२८

मुद्दा:- मूल्य अभिवृद्धि कर (आ.व. ०६५।०६६)।

नियोटेरिक नेपाल प्रा.लि.को तर्फबाट अधिकारप्राप्त सो कम्पनीको सञ्चालक
संजय गोलछा.....१

पुनरावेदक
प्रतिवादी

विरुद्ध

आन्तरिक राजस्व विभाग लाजिम्पाट, काठमाडौं.....१
आन्तरिक राजस्व विभाग अनुसन्धान शाखा.....१

प्रत्यर्थी
वादी

सुरु फैसला गर्ने:- माननीय अध्यक्ष श्री दीपककुमार कार्की
लेखा सदस्य श्री भोलाप्रसाद खकुरेल
राजस्व सदस्य श्री यज्ञबल्क उपाध्याय
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं।
फैसला मिति:- २०७०।११।२०

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको मिति २०७०।११।२० को फैसलाउपर नियोटेरिक
नेपाल प्रा.लि.को तर्फबाट अख्तियारप्राप्त संजय गोलछाले राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१
को दफा ८ बमोजिम अनुमतिको निवेदन दिई अनुमति प्रदान भई पुनरावेदनको रोहबाट पेस
हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

मुद्दाको तथ्यः

१. करदाता नियोटेरिक नेपाल प्रा.लि.को कारोबारको अनुसन्धान तथा छानबीनको क्रममा कम्पनीको कारोबारस्थलमा मिति २०६६।११।१३ मा आकस्मिक निरीक्षणबाट बरामद गरी नियन्त्रणमा लिइएको कम्पनीको कारोबारसँग सम्बन्धित सर्भर, कम्प्युटर सि.पि.यू., ल्यापटप खरिद र बिक्री खाता, खरिद तथा बिक्रीका बिजकहरू, बैंक स्टेटमेन्ट, नोकिया कर्पोरेशनसँग भएको सम्झौता पत्र र अन्य कागजातहरू कम्पनीबाट पेस भएका विवरणहरू एवं कम्पनीको आधिकारिक प्रतिनिधिहरू वित्त महाप्रबन्धक श्री रोशन पोखरेल, लेखा प्रबन्धक श्री शान्तिप्रसाद त्रितालले कम्पनीको कारोबारको सम्बन्धमा दिएको बयान साथै कम्पनीलाई एकाउन्टिङ सफ्टवेयर बिक्री गर्ने आइ.टी. नेपालका प्रशासक श्री राजकुमार झाले सफ्टवेयरको सम्बन्धमा दिएको बयान कम्पनीबाट बरामदीत Edited File साथै ठूला करदाता कार्यालयबाट प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि कर तथा आयकरसम्बन्धी फाइल अध्ययन तथा छानबिन गरी प्राप्त स्वीकृत अनुसन्धान प्रतिवेदनअनुसार मूल्य अभिवृद्धि कर छलिएको देखिएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा २०(१) को खण्ड (ख), (ग) र (घ) बमोजिम कर निर्धारण गर्नुपर्ने भई सोबमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुत प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ दिनभित्र पेस गर्न कर निर्धारणको कारण र आधारहरूसमेत खुलाई सोही ऐनको दफा २० को उपदफा (५) बमोजिमको सूचना करदातालाई मिति २०६७।०२।२० मा जारी गरिएकोमा प्रा.लि.ले उक्त सूचना मिति २०६७।०२।२१ मा बुझी लिएको।
२. उक्त कर निर्धारण आदेशअनुसार हुनु नपर्ने भनी करदाताबाट मिति २०६७।०३।०४ मा जवाफ पेस हुन आएको रहेछ।
३. प्रस्तुत करदाताको हकमा मिति २०६७।०२।२० को प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश तथा ठहर भएबमोजिम प्रा.लि.को कर अवधि २०६४ श्रावणदेखि २०६६ आषाढसम्मको मूल्य अभिवृद्धि कर र जरिवानासमेत जम्मा रु.१,३५,३९,२५२।- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा २०(१) तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम २९(१) बमोजिम अन्तिम कर निर्धारण आदेश जारी गर्ने भनी आन्तरिक राजस्व विभाग अनुसन्धान शाखाबाट मिति २०६७।०३।३१ मा भएको निर्णय। सोबमोजिम उक्त कार्यालयबाट करदाताको नाममा मिति २०६७।०३।३२ मा अन्तिम कर निर्धारण आदेश जारी।

४. उक्त अन्तिम कर निर्धारण आदेशउपर चित्त नबुझी करदाताले आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक समक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकन गरी पाउँ भनी मिति २०६७।०५।२९ मा दिएको निवेदन।
५. करदाताको निवेदन, अनुसन्धान शाखाको प्रतिक्रिया तथा सक्कल फाइलसाथ संलग्न कागजातहरूको अध्ययन तथा विश्लेषण गर्दा, आन्तरिक राजस्व विभाग अनुसन्धान शाखाले प्रक्रियासम्मत रूपमा अनुसन्धान गरी सोबाट प्राप्त तथ्यहरूको आधारमा गरेको कर निर्धारणको निर्णय कानूनसम्मत भएको देखिदा करदाताको जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्नेसमेत बेहोराको आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०६७।०६।२६ मा भएको निर्णय।
६. पुनरावेदक कम्पनीले कानूनबमोजिम र वास्तविक रूपमा भएको बिक्री कारोबारअनुसार बीजकको रकम मूल्य अभिवृद्धि कर बिक्री खातामा देखाएकोमा सोको अन्यथा अर्थ गरी बिक्री लुकाएको भन्नेसमेतका गलत र कानून विपरित तर्कको आधारमा मूल्य अभिवृद्धि कर तथा जरिवानासमेत माग गरिएको सुरु कार्यालयको निर्णय त्रुटीपूर्ण हुँदा उक्त निर्णय बदर गरी पाउँ भन्नेसमेत करदाताको तर्फबाट राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौँमा दायर भएको पुनरावेदनपत्र।
७. आन्तरिक राजस्व विभाग अनुसन्धान शाखाको मिति २०६७।०३।३१ को निर्णय र सोलाई सदर गर्ने गरेको आन्तरिक राजस्व विभागको मिति २०६७।०६।२६ को निर्णयमा Accounting Software system मा प्रविष्ट भएको अभिलेख मेटिने किसिमको system रहेका कारणले कम बिक्री देखाएको, Original लेखिएको बीजकबाट बिक्री गरेको, Cash Sales, Pan/Vat मा दर्ता नभएको व्यक्ति र फर्मलाई बिक्री गरेको तथा Warranty सम्बन्धी निर्णय मिलेको नदेखिँदा उल्टी हुने ठहर्छ। बिक्री प्रबर्द्धन तथा विज्ञापन बापत सोधभर्ना सम्बन्धी निर्णय मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ भन्ने राजस्व न्यायाधिकरण, काठमाडौँको मिति २०७०।११।२० को फैसला।
८. राजस्व न्यायाधिकरणले बुझनुपर्ने प्रमाण नबुझेको र बुझ्न नहुने प्रमाण बुझेको, बाध्यात्मकरूपले पालन गर्नुपर्ने कार्यविधिको उल्लङ्घन भएको तथा गम्भीर कानूनी त्रुटि भएको हुँदा राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ८ को देहाय खण्ड (ख), (ग) र (घ) का आधारमा पुनरावेदन गर्ने अनुमति पाउँ र पुनरावेदनको सुनुवाई भई निवेदक कम्पनीलाई हराउने गरेको हदसम्म आन्तरिक राजस्व विभाग, अनुसन्धान शाखाको निर्णय

आन्तरिक राजस्व विभागको प्रशासकीय पुनरावलोकन निर्णय एवम् त्यसलाई सदर गर्ने गरेको राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको मिति २०७०।११।२० को फैसला बदर गरी पाउँ भन्ने निवेदन पत्र।

९. यसमा यसै लगाउको ०७१-LE-०११० को निवेदनमा आज यसै इजलासबाट पुनरावेदन गर्न अनुमति प्रदान भएको र प्रस्तुत मुद्दा सो मुद्दासँग अन्तरप्रभावी हुँदा प्रस्तुत निवेदनमा समेत राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ८ को खण्ड (घ) बमोजिम पुनरावेदन गर्न अनुमति प्रदान गरिएको छ। नियमानुसार गर्नु भन्ने यस अदालतको मिति २०७५।०३।२९ को आदेश।

यस अदालतको ठहर:

१०. नियमबमोजिम पेसी सूचीमा चढी पेस हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको पुनरावेदनपत्र लगायत मिसिल कागजात अध्ययन गरी हेरियो।
११. पुनरावेदक प्रतिवादी नियोटेरिक नेपाल प्रा.लि.को तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री नितेश श्रेष्ठले प्रमाणको उचित मूल्याङ्कन नगरी भएको राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको फैसलाउपर यस अदालतमा पुनरावेदनको अनुमति माग गरी दिएको निवेदनमा अनुमति प्रदान भई पुनरावेदनको रोहमा दर्ता गरेकोमा राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको फैसलाअनुसार कार्यान्वयन गर्न पुनरावेदकले ठूला करदाताको कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरमा निवेदन दिई पुनः कर निर्धारणसमेतका कार्य भइसकेको भन्नेसमेत बहस गर्नुभयो।
१२. प्रत्यर्थी वादी आन्तरिक राजस्व विभागको तर्फबाट उपस्थित विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री हरिशंकर ज्ञवालीले पुनरावेदकले राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको फैसला कार्यान्वयन हुनेगरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरमा निवेदन दिई सो निवेदन मागबमोजिम पुनः कर निर्धारणको निर्णयसमेत भइसकेको हुँदा प्रस्तुत पुनरावेदनको औचित्य नै समाप्त भएकोले खारेज हुनुपर्छ भन्नेसमेत बहस गर्नुभयो।
१३. उपर्युक्तबमोजिम दुवै पक्षकातर्फबाट उपस्थित विद्वानहरुले प्रस्तुत गर्नु भएको बहस सुनी राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंबाट मिति २०७०।११।२० मा भएको फैसला मिले नमिलेको के रहेछ ? पुनरावेदक नियोटेरिक नेपाल प्रा.लि.को पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन ? सोही विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो।

१४. निर्णयतर्फ विचार गर्दा, मिति २०६७।०२।२० को प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश भएबमोजिम प्रा.लि.को कर अवधि २०६४ श्रावणदेखि २०६६ आषाढसम्मको मूल्य अभिवृद्धि कर र जरिवानासमेत जम्मा रु.१,३५,३९,२५२।- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा २०(१) तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम २९(१) बमोजिम अन्तिम कर निर्धारण आदेश जारी गर्ने भनी आन्तरिक राजस्व विभाग, अनुसन्धान शाखाबाट मिति २०६७।०३।३१ मा निर्णय भएको रहेछ। प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि दिइएको निवेदनमा उक्त निर्णय कानूनसम्मत देखिदा करदाताको जिकिर नपुग्ने भन्ने आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०६७।०६।२६ मा भएको निर्णयउपर करदाताले राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौँमा पुनरावेदन दायर गरेकोमा उक्त न्यायाधिकरणबाट Original लेखिएको बीजकबाट बिक्री गरेको Cash Sales, Warranty र Price Protection सम्बन्धी निर्णय मिलेको नदेखिदा उल्टी हुने, बिक्री प्रवर्द्धन तथा विज्ञापन बापत सोधभर्ना सम्बन्धी निर्णय मिलेकै देखिदा सदर हुने भनी मिति २०७०।११।२० मा भएको फैसलामा चित्त नबुझाई पुनरावेदन गर्ने अनुमति पाउँ भनी करदाताको तर्फबाट यस अदालतमा निवेदन परेकोमा यस अदालतको अनुमति प्राप्त गरी पुनरावेदनको रोहमा प्रस्तुत मुद्दा दर्ता हुन आएको पाइयो।
१५. पुनरावेदक करदाता नियोटेरिक नेपाल प्रा.लि.को पुनरावेदनपत्रमा बुझनुपर्ने प्रमाण नबुझेको र बुझ्न नहुने प्रमाण बुझेबाट इन्साफमा तलमाथि परेको, बाध्यात्मकरूपमा पालना गर्नुपर्ने कार्यविधिको उल्लङ्घन भएको तथा गम्भीर कानूनी त्रुटि भएको राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौँको फैसला बदर गरी पाउँ भन्ने मुख्य जिकिर लिएको पाइन्छ।
१६. पुनरावेदक करदाताको तर्फबाट उपस्थित विद्वान कानून व्यवसायीले इजलाससमक्ष बहसको क्रममा राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौँबाट मिति २०७०।११।२० मा भएको फैसलाअनुसार करदाताले पुनः कर निर्धारण गरी पाउँ भन्ने निवेदन दिई सो निवेदनका आधारमा पुनः कर निर्धारण भइसकेको छ भनी निवेदन र सोका आधारमा भएको पुनः कर निर्धारणसम्बन्धी आदेशका छायाँप्रतिहरू पेस गरेको पाइन्छ।
१७. इजलाससमक्ष पेस भएको उक्त निवेदन र सोका आधारमा भए गरेका आदेशका छायाँप्रतिहरू हेर्दा, करदाता कम्पनीको विभिन्न आय वर्षहरूको आयकर तथा मूल्य अभिवृद्धि करसँग सम्बन्धित विवादित विषयहरूमा राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौँबाट फैसला प्राप्त भइसकेकोले ती आय वर्षहरूको पुनः कर निर्धारण गरी पाउँ भनी फैसलाको

छायाँप्रति साथै राखी पुनरावेदक नियोटेरिक नेपाल प्रा.लि.ले ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरमा मिति २०७२।०५।२७ मा निवेदन दिएको देखिन्छ।

१८. उक्त निवेदनका आधारमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७३।०६।२० मा पुनः अन्तिम कर निर्धारणको आदेश भइसकेको पाइयो। तसर्थ करदाताले राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौँबाट मिति २०७०।११।२० मा भएको फैसलामा चित्त नबुझाई यस अदालतमा दर्ता गरेको लगाउको मु.नं. ०७५-RB-००२७ को मूल्य अभिवृद्धि कर (०६४।०६५) र मिति २०७०।११।२७ को फैसलामा चित्त नबुझाई दर्ता गरेको मु.नं. ०७५-RB-००२९ को मूल्य अभिवृद्धि कर (०६७ पुष) मुद्दामा पुनरावेदनको औचित्य समाप्त भइसकेकोले केही बोलिरहनु नपर्ने भनी आजै यसै इजलासबाट फैसला भएको र प्रस्तुत मुद्दा उल्लिखित मुद्दासँग अन्तरप्रभावी रहेकोले प्रस्तुत पुनरावेदनकोसमेत औचित्य समाप्त भइसकेको देखियो।

१९. अतः माथि विवेचित तथ्य र आधार कारणबाट प्रस्तुत पुनरावेदनपत्रको औचित्य समाप्त भइसकेको देखिदा सो सम्बन्धमा थप केही बोलिरहनु परेन। प्रस्तुत रिट निवेदन खारेज हुने ठहर्छ। प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी, प्रस्तुत फैसलाको छायाँप्रतिसहित फैसलाको जानकारी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयलाई दिई, प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीयप्रति विद्युतीय प्रणालीमा प्रविष्ट गरी, सुरु तथा रेकर्ड मिसिल सम्बन्धित कार्यालय र न्यायाधिकरणमा फिर्ता पठाई, प्रस्तुत मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाई दिनु।

(विश्वम्भरप्रसाद श्रेष्ठ)

न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु।

(हरिप्रसाद फुयाल)

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत (उपसचिव): कृतिबहादुर बस्नेत

कम्प्युटर टाईप गर्ने: विकेश गुरागाई

इति संवत् २०७९ कार्तिक २८ गते रोज २ शुभम् ----- ।